

aldrig har udtalt, og naar han vil behage at læse mit Foredrag igjennem, saa vil han se, at det er med Urette, at han har sagt, at jeg har udtalt mig saaledes. Det ærede Medlem udtrykte sig, som om der fra min Side var Bestræbelser for at kilbre dem, der ere imod den nuværende Samsfundsorden; men der er Ingen, som mere end jeg er mod den Art Dvergreb. Jeg vil have, at Loven lige saa godt skal lydes af Fattige som af Rige, og jeg har ved mangfoldige Leiligheder udtalt mig absolut imod den Slags Forsøg paa udenom Loven at skaffe sig Hjælpetropper mod vort eget Samsfund andetsteds fra. Men jeg siger: hvorfor skal man ikke give Medhold til de berettigede Fordringer, der kunne stilles fra den omtalte Side, naar det ikke stader Samsfundet? Er det Statsmandsvisdom at spænde Buen til det Yderste? Er det rigtigt at lade Hædet til Samsfundet gro op? Hvorfor skal ikke enhver Borger forsones med Samsfundsordenen, naar det er muligt uden Stade for Samsfundet? Jeg har fremsat 3 à 4 Forslag, som efter min Overbevisning gaa ud paa at imødekomme begrundede Krav fra denne Side. Jeg er vis paa, at selv de Krummer, der undertiden falde fra de Riges Bord, blive tagne med Taknemmelighed, hvorimod, naar man jager bort som Hunde dem, der komme og forlange, hvad der forekommer dem at være deres Menneffertighed, Hædet da vil blive dobbelt stort. Nu er det dog naturligvis ikke min Tanke, at Andre skulle betragte Sagen saaledes, som jeg her har sagt; det har ingenlunde været min Mening; men saaledes kan det meget let blive opfattet, og det kan sætte ondt Blod til ingen Nytte for Noget. Jeg har ønsket at sige dette Par Ord lige over for de Antydninger om Demagogi eller Agitation, eller hvad det var, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Sindenburg) kom med; de passe ikke her i dette Tilfælde, og jeg for mit Bedkommende vil absolut afvise, at der fra min Side skulde ligge mindste Grant af Forsøg paa Agitation i den Retning. I Dvrigt kan jeg ende med, hvad jeg begyndte med, at dette Forslag ikke er udarbejdet af mig. Jeg tror, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Nimestad) har mere Indsyndelse paa dets Tilbliven end nogen Anden, og det er mig derfor ogsaa hørt at høre, at han tager det i Forsvar. Jeg er gaaet ind derpaa og har optaget det igjen her, fordi det efter min Mening er et Fremskridt. Jeg hører ikke til dem, der kaste de smaa Fremskridt i rigtig Retning bort, derimod, dersom det er smaa Skridt, som man skal gaa tilbage, saa er jeg ikke derfor; men naar de gaa i den rigtige Retning, saa tager jeg imod dem med Taknemmelighed, indtil Tiden viser, at man kan gaa videre. Lad os derfor, mine Herrer Kolleger her i Thinget, lade mine Sag gaa videre; lad den blive bearbejdet sammen med den anden Lov, og lad den faae sin Skæbne ster, hvad deraf kan udgaa. Jeg vil altsaa anbefale, at Lovforslaget gaar videre.

Sagd: Der blev for nylig fremsat en Betragtning, som jeg finder mig foranlediget til at udtale mig imod, nemlig at forsaavidt man skulde være tilbøjelig til at støtte dette Forslag, det da skulde betragtes som Krummer, der faldt af fra de Riges Bord til en — jeg tør vel ikke sige: Samsfundsklasse, men dog i hvert Fald til et Parti, der har stillet sig den Opgave at bekæmpe den bestaaende Samsfundstilstand. Jeg tror, at, naar et Parti vedkender sig denne Opgave, der da hverken kan være Tale om at lade det tilfalde Krummer eller Skorper, men kun kan være Tale om at optage Kampen mod de Fordringer, det stiller. Jeg tror ikke, at der kan være Tale om at skabe Forsoning, hverken ved at tilkaste slige Bestræbelser Krummer eller Skorper; jeg tror tværtimod, at overfor slige Fordringer vil enhver nok saa ringe Eftergivenhed blive taget til Indtægt for videre gaaende Fordringer. Jeg udtaler min fulde Overbevisning, naar jeg siger, at det, der gjøres i den Retning, som dette Lovforslag gaar, maa gjøres af ganske almindelige humane Hensyn. Det maa gjøres, fordi man har en Yølelse af, at den Maade, hvorpaa Bestemmelserne saavel i Fattigloven som i Grundloven ere blevene fortolkede og bragte i Anvendelse, er mere inhuman, end det oprindelig var tilfaldet, og fordi man vil have en Beskyttelse imod, at en vilkaarlig Anvendelse af disse Bestemmelser skal ramme enkelte Individuer paa en saadan Maade, at de med Rette kunne føle sig krænkede og inhumant behandlede. Dette er i det Mindste for mig den eneste Bevaeggrund til at understøtte saadanne Bestemmelser; men jeg vil ikke hjælpe til at understøtte dem i det Dieblis, da det skal betragtes som Krummer, der tilkastes et Parti, som har stillet sig det Formaal at undergrave det bestaaende Samsfund.

Indenrigsministeren: Jeg skal kun endnu gjøre et Par smaa Bemærkninger, hvortil jeg føler mig opfordret af den Diskussion, der har fundet Sted. Der fremkom en Ytring fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Nimestad), som i høi Grad synes at have tiltalt den ærede Forslagsstiller, — hvilket ogsaa til en vis Grad syntes at være overbevisende — nemlig, at Fattighjælp ikke var en frivillig Gave. Denne Ytring tiltalte endog den ærede Forslagsstiller saa Meget, at han efter min Mening fuldstændig misforstod den: thi der kan ikke være Tale om, at man kan paate Fattigvæsenet, fordi det ikke vil give Fattighjælp (Winther: Nei, den, der ikke vil betale Fattighjælp!) Det var ikke det, som det ærede Medlem sagde, thi han mente, at ligesom selve Loven kan tvinge Kommunen til at give Fattighjælp, lige saavel kan man tvinge den til at eftergive den. Jeg siger altsaa, at til en vis Grad er det forsaavidt rigtigt, at man kan tvinge Kommunen til at give Fattighjælp,